המשנה עם מפרשים, מסודרים ומנוקדים

The Mishnah with Commentaries, Vowelized and Organized

לעילוי נשמת
שלום בן משה

כלים
פרק ד׳

א **הַחֶרֶס שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לַעֲמוֹד מִפְּנֵי אָזְנוֹ, אוֹ שֶׁהָיָה בּוֹ חִידּוּד וְהַחִידּוּד מַכְרִיעוֹ, טָהוֹר.**

הַחֶרֶס שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לַעֲמוֹד - כְּגוֹן חֶרֶס הַפּוֹרֵשׁ מִן הֶחָבִית וּמִן הַקְּדֵירָה בְּמָקוֹם הָאוֹזֶן, וְאֵינוֹ יָכוֹל לַעֲמוֹד בְּלֹא סְמִיכָה מִפְּנֵי כּוֹבֶד הָאוֹזֶן שֶׁמַּכְבִּיד וּמַכְרִיעוֹ. **אוֹ מִפְּנֵי שֶׁהָיָה בּוֹ חִידּוּד** שֶׁהוּא חַד בְּתַחְתִּיתוֹ, וְאֵינוֹ יָכוֹל לָשֶׁבֶת שֶׁלֹּא מְסוּמָךְ.

נִיטְלָה הָאוֹזֶן, נִשְׁבַּר הַחִידּוּד, טָהוֹר. וְרַבִּי יְהוּדָה מְטַמֵּא.

נִיטְלָה הָאוֹזֶן טָהוֹר - דִּכְלֵי חֶרֶס, כֵּיוָן שֶׁטָּהַר שָׁעָה אַחַת, שׁוּב אֵין לוֹ טוּמְאָה לְעוֹלָם.

וְרַבִּי יְהוּדָה מְטַמֵּא - דְּלֵית לֵיהּ הַךְ סְבָרָא.

חָבִית שֶׁנִּפְחֲתָה וְהִיא מְקַבֶּלֶת עַל דָּפְנוֹתֶיהָ, אוֹ שֶׁנֶּחְלְקָה כְּמִין שְׁתֵּי עֲרֵיבוֹת – רַבִּי יְהוּדָה מְטַהֵר, וַחֲכָמִים מְטַמְּאִין.

אוֹ שֶׁנֶּחְלְקָה - לְאָרְכָּהּ כְּמִין שְׁתֵּי עֲרֵיבוֹת, וְאֵינָהּ יְכוֹלָה לֵישֵׁב עַל תַּחְתִּיתָהּ אֶלָּא עַל דָּפְנוֹתֶיהָ.

רַבִּי יְהוּדָה מְטַהֵר - דְּסָבַר רַבִּי יְהוּדָה דְּהָא דְּתָנַן הַדַּקִּים שֶׁבִּכְלֵי חֶרֶס יוֹשְׁבִים שֶׁלֹּא מְסוּמָכִים שֶׁהֵן טְמֵאִים, הַיְינוּ מִן הַשּׁוּלַיִים וְלֹא מִן הַדְּפָנוֹת, שֶׁצָּרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה שֶׁבֶר הַכְּלִי יוֹשֵׁב עַל שׁוּלָיו כְּדֶרֶךְ שֶׁיּוֹשֵׁב כְּשֶׁהוּא שָׁלֵם.

וַחֲכָמִים מְטַמְּאִין - דְּסָבְרִי כֵּלִים עֲשׂוּיִין לְהוֹשִׁיבָן עַל דָּפְנוֹתֵיהֶן לִפְרָקִים.

ב **חָבִית שֶׁנִּתְרוֹעֲעָה וְאֵינָהּ יְכוֹלָה לְהִטַּלְטֵל בַּחֲצִי קַב גְּרוֹגָרוֹת, טְהוֹרָה.**

כלים
פרק ד׳

וְאֵינָהּ יְכוֹלָה לְהִטַּלְטֵל בַּחֲצִי קַב גְּרוֹגָרוֹת - מִתּוֹךְ שֶׁהִיא רְעוּעָה וְהַגְּרוֹגָרוֹת מַכְבִּידִים, נִשְׁבֶּרֶת לְגַמְרֵי בְּטִלְטוּלָהּ. וּלְכָךְ שִׁעֲרוּ בַּחֲצִי קַב, דְּהוּא שִׁיעוּר סְעוּדָה אַחַת, דְּקַב גְּרוֹגָרוֹת הוּא שִׁיעוּר שְׁתֵּי סְעוּדוֹת, כִּדְמוּכָח בְּסוֹף מַסֶּכֶת פֵּאָה גַּבֵּי אֵין פּוֹחֲתִין לָעָנִי בַּגּוֹרֶן מִקַּב גְּרוֹגָרוֹת. וְכָל דְּלֹא חָזְיָא לְטַלְטֵל בָּהּ שִׁיעוּר סְעוּדָה אַחַת, כִּשְׁבוּרָה דָּמְיָא.

גִּיסְטְרָא שֶׁנִּתְרוֹעֲעָה וְאֵינָהּ מְקַבֶּלֶת מַשְׁקִין, אַף עַל פִּי שֶׁהִיא מְקַבֶּלֶת אֳכָלִין, טְהוֹרָה, שֶׁאֵין שִׁירַיִּין לְשִׁירַיִּין.

גִּיסְטְרָא - כְּלִי חֶרֶס שֶׁנֶּחְלַק לִשְׁנַיִם, וְנַעֲשָׂה גִּיסִּי תְּרֵי.

שֶׁאֵין שִׁירַיִּים לְשִׁירַיִּים - כְּלִי שָׁלֵם חָסִים עָלָיו, וּמְשׁוּם סֶדֶק פּוּרְתָּא לֹא שָׁדוּ לֵיהּ, וּמְבִיאִין שִׁירַיִּים שֶׁל כְּלִי – דְּהַיְינוּ שֶׁבֶר כְּלִי – וּמְשִׁימִין תַּחְתָּיו. אֲבָל שֶׁבֶר כְּלִי, מִכִּי נִסְדַּק בְּמוֹצִיא מַשְׁקֶה מִשְׁדָּא שָׁדוּ לֵיהּ, שֶׁאֵין אוֹמְרִים הָבֵא שֶׁבֶר כְּלִי אַחֵר לְהָנִיחַ תַּחַת שֶׁבֶר כְּלִי זֶה.

ג **אֵיזוֹ הִיא גִּיסְטְרָא? כֹּל שֶׁנִּיטְּלוּ אָזְנֶיהָ.**

כֹּל שֶׁנִּיטְּלוּ אָזְנֶיהָ - חֲשׁוּבָה גִּיסְטְרָא, וַאֲפִילּוּ הִיא שְׁלֵימָה, הוֹאִיל וְאֵין לָהּ אָזְנַיִם לְטַלְטְלָהּ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם. וְאִם נִתְרוֹעֲעָה, שִׁיעוּרָהּ כְּמוֹצִיא מַשְׁקֶה.

הָיוּ בָהּ חִידּוּדִין יוֹצְאִין – כֹּל הַמְקַבֵּל עִמָּהּ בְּזֵיתִים מִיטַּמֵּא בְּמַגָּע, וּכְנֶגְדּוֹ מִיטַּמֵּא בַּאֲוִיר. וְכֹל שֶׁאֵינוֹ מְקַבֵּל עִמָּהּ בְּזֵיתִים מִיטַּמֵּא בְּמַגָּע, וְאֵין כְּנֶגְדּוֹ מִיטַּמֵּא בַּאֲוִיר.

הָיוּ בָהּ חִידּוּדִים - סְתָם חֶרֶס שֶׁנִּשְׁבַּר יוֹצְאִין

© gilyoneishabbos.com

© knowthetorahbyheart.com

לקבל באמייל
knowthetorahbyheart@gmail.com

מִמֶּנּוּ חִידּוּדִים, כְּמוֹ (איוב מ״א כב) ״חַדּוּדֵי חָרֶשׁ״.

כֹּל הַמְקַבֵּל עָמָּה בְּזֵיתִים - אִם אֵין כַּדַּיִת יוֹצֵא בֵּין חִידּוּד לְחִידּוּד, חָשׁוּב תּוֹךְ כְּמוֹ הַגִּיסְטְרָא עַצְמָהּ, וּמִיטַּמֵּא אֲפִילּוּ בַּאֲוִיר. אֲבָל אִם יוֹצֵא זַיִת מִבֵּינְתַיִם, אֵינוֹ מִיטַּמֵּא בַּאֲוִיר. אֲבָל מִיטַּמֵּא בְּמַגָּע מְטַעַם יָד.

הָיְתָה מוּטָּה עַל צִדָּהּ כְּמִין קֻתֶּדְרָה – כֹּל הַמְקַבֵּל עָמָּה בְּזֵיתִים מִיטַּמֵּא בְּמַגָּע, וּכְנֶגְדּוֹ מִיטַּמֵּא בַּאֲוִיר. וְכֹל שֶׁאֵינוֹ מְקַבֵּל עָמָּה בְּזֵיתִים מִיטַּמֵּא בְּמַגָּע, וְאֵין כְּנֶגְדּוֹ מִיטַּמֵּא בַּאֲוִיר.

הָיְתָה מוּטָּה עַל צִדָּהּ - שֶׁנֶּחְלְקָה לְאָרְכָּהּ כְּמִין עֲרֵיבָה, וְאֵינָהּ יוֹשֶׁבֶת אֶלָּא עַל דָּפְנוֹתֶיהָ, וְיֵשׁ לָהּ חִידּוּדִים.

כֹּל הַמְקַבֵּל עָמָּה בְּזֵיתִים - כְּדֶרֶךְ שֶׁמִּיטַּמְּאָה כְּשֶׁיּוֹשֶׁבֶת עַל שׁוּלֶיהָ, כָּךְ מִטַּמְּאָה יוֹשֶׁבֶת עַל צִדָּהּ. וּסְתָם מַתְנִיתִין כַּחֲכָמִים דְּלְעֵיל, דְּמִטַּמְּאִין בְּחָבִית שֶׁנֶּחְלְקָה כְּמִין שְׁנֵי עֲרֵיבוֹת.

קֻתֶּדְרָא - כִּסֵּא שֶׁל נָשִׁים הַהוֹלְכוֹת עַל הָעֶגָלָה.

שׁוּלֵי קוּרְפָּיוֹת וְשׁוּלֵי קוֹסֵס הַצִּידוֹנִיִּים, אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָם יְכוֹלִים לֵישֵׁב שֶׁלֹּא מְסוּמָּכִין, טְמֵאִין, שֶׁלְּכָךְ נַעֲשׂוּ מִתְּחִילָּתָן.

קוּרְפָּיוֹת - עַל שֵׁם מְקוֹמָן. וְהֵן כֵּלִים חַדִּים שֶׁאֵין יוֹשְׁבִים שֶׁלֹּא מְסוּמָּכִין.

וְקוֹסִים - לְשׁוֹן (במדבר ד׳ ז) ״קְשׁוֹת הַנָּסֶךְ״, וּבְסַנְהֶדְרִין: ״הַגּוֹנֵב אֶת הַקַּסְדָּא״, וְהוּא שֵׁם לְכֶלִי שָׁרֵת. וְקוֹסִין הֵן מִינֵי כֵּלִים שֶׁשּׁוּלֵיהֶן חַדִּין, וּכְשֶׁמְּבַשְּׁלִים בָּהֶן מַנִּיחִין אוֹתָן עַל כְּלִי בַּרְזֶל שֶׁקּוֹרִין טריפיד״י בְּלַעַז, וּכְשֶׁמּוֹרִידִים אוֹתָן, סוֹמְכִין אוֹתָן בְּאֶפֶר הַכִּירָה.

הַצִּידוֹנִיִּין - שֶׁנַּעֲשִׂים בְּצִידוֹן.

ד **כְּלִי חֶרֶשׂ שֶׁיֵּשׁ לוֹ שָׁלֹשׁ שְׂפָיוֹת – הַפְּנִימִית עוֹדֶפֶת, הַכֹּל טָהוֹר. הַחִיצוֹנָה עוֹדֶפֶת, הַכֹּל טָמֵא. הָאֶמְצָעִית עוֹדֶפֶת – מִמֶּנָּה וְלִפְנִים טָמֵא, מִמֶּנָּה וְלַחוּץ טָהוֹר.**

שְׂפָיוֹת - מִלְּשׁוֹן שָׂפָה. שֶׁיֵּשׁ לוֹ שָׁלֹשׁ שְׂפָתוֹת לְפִיו, וַאֲוִיר בֵּינְתַיִם בֵּין שָׂפָה לְשָׂפָה.

הַפְּנִימִית עוֹדֶפֶת הַכֹּל טָהוֹר - כָּל מַה שֶּׁהוּא

חוּץ מִמֶּנָּה נֶחְשָׁב כִּגַבּוֹ שֶׁל כְּלִי, וְאֵין כְּלִי חֶרֶס מִיטַּמֵּא מִגַּבּוֹ. אֲבָל מַה שֶּׁבְּתוֹךְ הַפְּנִימִית, טָמֵא.

הַחִיצוֹנָה עוֹדֶפֶת הַכֹּל טָמֵא - דַּהֲוֵי חוּצָה לָהּ כְּגַבּוֹ שֶׁל כְּלִי, וְלִפְנִים מִמֶּנָּה חָשׁוּב תּוֹךְ. וְכֵן אִם אֶמְצָעִית גְּבוֹהָה, מִמֶּנָּה וְלַחוּץ חָשׁוּב גַּב, וְלִפְנִים חָשׁוּב תּוֹךְ, שֶׁהַכְּלִי מִתְמַלֵּא עַד הַגְּבוֹהָה.

הָיוּ שָׁווֹת – רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: חוֹלְקִין הָאֶמְצָעִית, וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: הַכֹּל טָהוֹר.

הָיוּ שָׁווֹת - שֶׁאֵין אַחַת מִן הַשְּׂפָתוֹת עוֹדֶפֶת עַל חֲבֶרְתָּהּ.

וַחֲכָמִים אוֹמְרִים הַכֹּל טָהוֹר - הַשָּׂפָה שֶׁנִּפְלָה הַטּוּמְאָה בַּאֲוִירָהּ בִּלְבַד הִיא טְמֵאָה, וְהַשְּׁאָר הַכֹּל טָהוֹר. וְכֵן הֲלָכָה.

כְּלֵי חֶרֶס, מֵאֵימָתַי מְקַבְּלִין טוּמְאָה? מִשֶּׁיְּצָרְפוּ בַּכִּבְשָׁן, וְהִיא גְּמַר מְלַאכְתָּן.

מִשֶּׁיְּצָרְפֵם בַּכִּבְשָׁן - וְקוֹדֶם צִירוּף הֵן כְּלֵי אֲדָמָה, וְאֵין מִיטַּמְּאִין.

וְהוּא גְּמַר מְלַאכְתָּן - וְאַף עַל גַּב דְּלַאֲחַר צִירוּף הַכִּבְשָׁן צְרִיכִין תִּיקּוּן – לְמָרְחָן, לְהַחְלִיקָן, וּלְהַשְׁווֹת שְׂפָתָן – אַף עַל פִּי כֵּן מִשֶּׁיְּצָרְפֵם בַּכִּבְשָׁן, חֲשִׁיב נִגְמָרָה מְלַאכְתָּן וּמִיטַּמְּאִין.